

Högskolan: Utbildnings- och studentfrågor

Sammanfattning

Betänkandet behandlar 93 motionsyrkanden om utbildnings- och studentfrågor inom högskolan som väcktes under allmänna motionstiden 2005. Därtill behandlas ett yrkande som väckts med anledning av skrivelsen *Vård i livets slutskede* (skr. 2004/05:166). Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

Yrkandena handlar bl.a. om olika utbildningar, likabehandling av studenter, kårobligatoriet, vissa övriga studentfrågor, internationellt studentutbyte samt validering och komplettering. Utskottet hänvisar i huvudsak till gällande bestämmelser, tidigare ställningstaganden samt pågående utrednings- eller beredningsarbete.

Några yrkanden gäller frågor där det enligt gällande ansvarsfördelning ankommer på andra organ än riksdagen att fatta beslut. Dessa avstyrker utskottet utan annan motivering.

I betänkandet finns en reservation från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet om att tillsätta en parlamentarisk utredning i syfte att belysa konsekvenserna av ett avskaffande av kårobligatoriet. I övrigt finns reservationer från samtliga partier utom Socialdemokraterna.

Särskilda yttranden har lämnats av Moderaterna, Vänsterpartiet samt tre enskilda ledamöter (m, fp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Utskottets överväganden	9
Medicinsk utbildning	9
Samhällsvetenskaplig och juridisk utbildning	11
Konstnärlig utbildning	12
Övrig utbildning	14
Kårobligatoriet	17
Likabehandling av studenter	18
Övriga studentfrågor	19
Internationellt studentutbyte	22
Validering och komplettering	23
Andra motionsyrkanden	25
Reservationer	26
1. Genuskunskap i medicinska utbildningar, punkt 1 (fp)	26
2. Genuskunskap i medicinska utbildningar, punkt 1 (v)	26
3. Utbildning i försäkringsmedicin, punkt 2 (fp, kd)	27
4. Kultur och hälsa i vårdutbildningar, punkt 3 (kd)	27
5. Utbildning om osynliga handikapp, punkt 4 (kd)	28
6. Utbildning i hälsoinformation, punkt 5 (kd, c)	28
7. Utbildning i psykiatri, punkt 6 (m)	28
8. Förlängd tandhygienistutbildning, punkt 7 (m)	29
9. Juristutbildningen, punkt 10 (mp)	29
10. Entreprenörkunskap inom designutbildningar, punkt 12 (c)	30
11. Utbildning för dramapedagoger, punkt 13 (kd, c)	30
12. Utbildning om våld mot kvinnor, punkt 15 (mp)	31
13. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar, punkt 16 (fp, c)	31
14. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar, punkt 16 (v)	32
15. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar, punkt 16 (mp)	32
16. Utbildning om sexuella övergrepp, punkt 17 (kd)	33
17. Utbildning om funktionshinder, punkt 18 (kd)	33
18. Utbildning om utsatta barn, punkt 19 (kd)	34
19. Utbildning i arbetsmiljökunskap, punkt 20 (v)	34
20. Kunskapscentrum för mediepedagogik, punkt 21 (v)	34
21. Kårobligatoriet, punkt 23 (m, fp, kd, c, mp)	35
22. Arbetet mot diskriminering, punkt 24 (fp)	36
23. Breddning av lagen om likabehandling av studenter, punkt 25 (fp)	36
24. Sanktionsmöjligheter i lagen om likabehandling av studenter, punkt 26 (kd, c)	36
25. Studentkontrakt, punkt 27 (fp)	37
26. Studentkontrakt, punkt 27 (mp)	37
27. Studentombudsmän, punkt 28 (fp)	38

28. Studenters rättssäkerhet, punkt 29 (kd, c)	38
29. Funktionshinderstudiemöjligheter, punkt 30 (fp)	39
30. Studenthälsan, punkt 31 (kd)	39
31. Studenthälsan, punkt 31 (v)	39
32. Mentorssystem för gymnasieelever, punkt 32 (kd)	40
33. Studie- och yrkesvägledning, punkt 33 (v)	40
34. Utbildning i Öresundsregionen, punkt 35 (m)	41
35. Validering av utländsk utbildning, punkt 37 (m, fp, kd, c)	41
36. Validering av utländsk utbildning, punkt 37 (v)	42
37. Utbildning för invandrade akademiker, punkt 38 (fp)	42
Särskilda yttranden	44
1. Entreprenörkunskap inom designutbildningar, punkt 12 (m)	44
2. Utbildning för dramapedagoger, punkt 13 (v)	44
3. Breddning av lagen om likabehandling av studenter, punkt 25 (v)	44
4. Utbildning i Öresundsregionen, punkt 35 (m, fp)	44
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	45
Motion väckt med anledning av skr. 2004/05:166	45
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	45

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Genuskunskap i medicinska utbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf280 yrkande 3, 2005/06:So431 yrkande 3, 2005/06:Ub220 yrkande 2, 2005/06:Ub222 yrkande 2, 2005/06:Ub374 yrkande 3, 2005/06:Ub390 yrkande 2 och 2005/06:A368 yrkande 26.

Reservation 1 (fp)

Reservation 2 (v)

2. Utbildning i försäkringsmedicin

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf384 yrkande 10, 2005/06:Sf387 yrkande 3 och 2005/06:Ub214.

Reservation 3 (fp, kd)

3. Kultur och hälsa i vårdutbildningar

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr415 yrkande 3.

Reservation 4 (kd)

4. Utbildning om osynliga handikapp

Riksdagen avslår motion 2005/06:So707 yrkande 3.

Reservation 5 (kd)

5. Utbildning i hälsoinformation

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:So702 yrkande 4 och 2005/06:So709 yrkande 8.

Reservation 6 (kd, c)

6. Utbildning i psykiatri

Riksdagen avslår motion 2005/06:So646 yrkande 17.

Reservation 7 (m)

7. Förlängd tandhygienistutbildning

Riksdagen avslår motion 2005/06:So350 yrkande 2.

Reservation 8 (m)

8. Övrig medicinsk utbildning

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:So40 yrkande 3, 2005/06:Ub263, 2005/06:Ub269 och 2005/06:Ub379 yrkande 1.

9. Socionomutbildningen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:So469 yrkande 3, 2005/06:Ub377 och 2005/06:Ub573.

10. Juristutbildningen

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju384 yrkande 19.

Reservation 9 (mp)

11. Företagsekonomi inom kulturutbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr233 yrkande 25 och 2005/06:Kr252 yrkande 16.

12. Entreprenörkunskap inom designutbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf233 yrkande 2 och 2005/06:Kr334 yrkande 39.

Reservation 10 (c)

13. Utbildning för dramapedagoger

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr417 yrkande 3, 2005/06:Ub426 yrkande 45 och 2005/06:Ub517.

Reservation 11 (kd, c)

14. Övrig utbildning inom kulturområdet

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr410 yrkande 5 och 2005/06:Ub434.

15. Utbildning om våld mot kvinnor

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju422 yrkande 2, 2005/06:So701 yrkande 4 och 2005/06:Ub537.

Reservation 12 (mp)

16. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:L291 yrkande 18, 2005/06:L341 yrkande 12, 2005/06:L342 yrkande 9, 2005/06:L375 yrkande 34 och 2005/06:Ub572 yrkande 2.

Reservation 13 (fp, c)

Reservation 14 (v)

Reservation 15 (mp)

17. Utbildning om sexuella övergrepp

Riksdagen avslår motion 2005/06:So557 yrkande 3.

Reservation 16 (kd)

18. Utbildning om funktionshinder

Riksdagen avslår motion 2005/06:So706 yrkande 5.

Reservation 17 (kd)

19. Utbildning om utsatta barn

Riksdagen avslår motion 2005/06:So695 yrkande 1.

Reservation 18 (kd)

20. Utbildning i arbetsmiljökunskap

Riksdagen avslår motion 2005/06:A368 yrkande 4.

Reservation 19 (v)

21. Kunskapscentrum för mediepedagogik

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ub357.

Reservation 20 (v)

22. Övriga förslag om utbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub313, 2005/06:Ub395 yrkande 1, 2005/06:Ub437 yrkande 1, 2005/06:Ub530, 2005/06:Ub568 och 2005/06:T536.

23. Kårobligatoriet

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub215, 2005/06:Ub290 yrkande 7, 2005/06:Ub302, 2005/06:Ub314 yrkande 1, 2005/06:Ub417, 2005/06:Ub427 yrkande 3, 2005/06:Ub465, 2005/06:Ub557 yrkande 18 och 2005/06:Ub592 yrkande 5.

Reservation 21 (m, fp, kd, c, mp)

24. Arbetet mot diskriminering

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ub427 yrkande 4.

Reservation 22 (fp)

25. Breddning av lagen om likabehandling av studenter

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:L291 yrkande 19 och 2005/06:L375 yrkande 28.

Reservation 23 (fp)

26. Sanktionsmöjligheter i lagen om likabehandling av studenter

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub557 yrkande 19, 2005/06:Ub588 yrkande 9 och 2005/06:Ub592 yrkande 7.

Reservation 24 (kd, c)

27. Studentkontrakt

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K320 yrkande 4 och 2005/06:Ub427 yrkande 1.

Reservation 25 (fp)

Reservation 26 (mp)

28. Studentombudsmän

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ub427 yrkande 2.

Reservation 27 (fp)

29. Studenters rättssäkerhet

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ub592 yrkande 6.

Reservation 28 (kd, c)

30. Funktionshindrades studiemöjligheter

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ub427 yrkande 8.

Reservation 29 (fp)

31. Studenthälsan

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub382 yrkande 3 och 2005/06:Ub588 yrkande 12.

Reservation 30 (kd)

Reservation 31 (v)

32. Mentorssystem för gymnasieelever

Riksdagen avslår motion 2005/06:Sf389 yrkande 8.

Reservation 32 (kd)

33. Studie- och yrkesvägledning

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub278 yrkande 3 och 2005/06:Ub282 yrkande 1.

Reservation 33 (v)

34. Idrott och studier

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr380 yrkande 12.

35. Utbildning i Öresundsregionen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf279 yrkande 5 och 2005/06:N474 yrkande 20.

Reservation 34 (m)

36. Internationella studenter

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:U293 yrkande 6 och 2005/06:Ub314 yrkande 3.

37. Validering av utländsk utbildning

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Sf331 yrkande 7, 2005/06:Sf336 yrkande 2, 2005/06:Sf383 yrkande 25, 2005/06:Ub278 yrkandena 1 och 2, 2005/06:N438 yrkande 14 och 2005/06:A258 yrkande 9.

Reservation 35 (m, fp, kd, c)

Reservation 36 (v)

38. Utbildning för invandrade akademiker

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub383 yrkande 10 och 2005/06:N438 yrkande 15.

Reservation 37 (fp)

39. Andra motionsyrkanden

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ub557 yrkande 12, 2005/06:Ub580 yrkande 2 och 2005/06:Ub588 yrkande 11.

Stockholm den 9 februari 2006

På utbildningsutskottets vägnar

Jan Björkman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Björkman (s), Britt-Marie Danestig (v), Ulf Nilsson (fp), Sten Tolgfors (m), Majléne Westerlund Panke (s), Agneta Lundberg (s), Nils-Erik Söderqvist (s), Margareta Pålsson (m), Louise Malmström (s), Sören Wibe (s), Peter Danielsson (m), Mikael Damberg (s), Mikaela Valtersson (mp), Christer Adelsbo (s), Axel Darvik (fp), Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Utskottets överväganden

Medicinsk utbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om olika medicinska utbildningar.

Jämför reservationerna 1 (fp), 2 (v), 3 (fp, kd), 4 (kd), 5 (kd), 6 (kd, c), 7 (m) och 8 (m).

Motionerna

Ett flertal motionsyrkanden behandlar innehållet i olika medicinska utbildningar.

Folkpartiet skriver i motion So431 yrkande 3 att genusperspektivet måste få genomslag i vårdutbildningarna. Särskilt viktigt är utbildning om kvinnors och mäns olika symptom. Även i motionerna Ub220 (fp) yrkande 2 och Ub374 (-) yrkande 3 anförs att läkarutbildningen och vårdutbildningarna skall ha ett könsperspektiv i undervisningen.

I motion Ub222 (c) yrkande 2 anförs att grundutbildningen för vårdpersonal skall innehålla utbildning i genusperspektiv och jämställdhet.

Vänsterpartiet anför i motionerna A368 yrkande 26 och Sf280 yrkande 3 behovet av att införa genusperspektiv i läkarutbildningen. Ett likartat yrkande finns i motion Ub390 (s) yrkande 2.

Folkpartiet menar i motion Sf384 yrkande 10 att försäkringsmedicin bör bli ett obligatoriskt ämne i läkarutbildningen. Utbildningen bör omfatta alla läkare, även de som nu är i tjänst.

Även Kristdemokraterna anför i motion Sf387 yrkande 3 att försäkringsmedicin skall få ett mer betydande inslag i läkarutbildningen. I dagsläget omfattar undervisningen i försäkringsmedicin bara några få dagars studier utan efterföljande kunskapsprov.

Också i motion Ub214 (m) framhålls att ämnet försäkringsmedicin bör ingå i läkarutbildningen.

Utbildning om kultur och hälsa bör finnas med i vårdutbildningarna enligt motion Kr415 (kd) yrkande 3. Utan kunskap om kultur och hälsa är det svårt att implementera den kulturella dimensionen inom sjukvården.

Grundutbildningarna för vårddyrken bör behandla osynliga handikapp menar Kristdemokraterna i motion So707 yrkande 3. Ämnet neuropsykiatriska handikapp bör därför ingå i vissa utbildningar.

I motion So709 yrkande 8 menar Kristdemokraterna att utbildningen i hälsoinformation behöver förstärkas i läkar- och sjuksköterskeutbildningarna. Personal inom vården måste kunna ge information om bl.a. hälsosam kost, rökavvänjning och alkohol.

Även Centerpartiet anför i motion So702 yrkande 4 att vårdutbildningarna bör innehålla kunskap om hälsofrämjande åtgärder. Alla sjuksköterskor och läkare som har patientkontakt bör därför ges utbildning i förebyggande hälsovård, bemötande och motiverande samtaltsteknik.

I motion 2004/05:So40 (m, fp, kd, c) yrkande 3 anføres att alla grundutbildningar för vårdyrken skall innehålla utbildning i palliativ vård. De brister som finns i den palliativa vården i dag kan delvis förklaras av bristen på välutbildad personal.

Moderaterna anför i motion So646 yrkande 17 att det finns ett behov av förbättrad grund- och vidareutbildning för all personal inom **psykiatri**. Partiet menar att det i dag saknas ett samlat grepp när det gäller utbildning av all den personal som på olika sätt arbetar med psykiskt sjuka personer. Högskoleverket och universiteten bör svara för ett sådant samlat grepp, vilket skall inkludera analyser av utbildningars innehåll och utveckling.

Moderaterna skriver i motion So350 yrkande 2 att den tvååriga **utbildningen för tandhygienister** bör ändras till att omfatta tre års studier. Arbetsuppgifterna har förändrats väsentligt, och en förlängd utbildning är därför motiverad.

I motion Ub379 (fp) yrkande 1 anføres att regeringen bör låta utreda kvaliteten på **utbildning om smärta** i läkarutbildningen och i andra vårdutbildningar.

I motion Ub269 (s) anføres att det bör införas en treårig högskoleutbildning för **tandsköterskor**. Detta skulle ge en bättre tandvård samtidigt som det utvecklar ett kvinnodominerat yrke.

I motion Ub263 (v) framhålls att **utbildning i medicinsk fotvård** är eftersatt. Regeringen bör därför kartlägga behovet av utbildningsinsatser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Vad gäller **innehållet i olika medicinska utbildningar** hänvisar utskottet till att regeringen i propositionen *Ny värld – ny högskola* (prop. 2004/05:162) har aviserat revidering av samtliga yrkesexamina. Utskottet anser inte att riksdagen skall föregripa regeringens hantering av denna fråga. Samtidigt erinrar utskottet om att det är lärosätena som har ansvaret för hur utbildningsprogram skall läggas upp och för vilket innehåll olika kurser skall ha. Tilläggas kan att Högskoleverket har inlett en utvärdering av läkarutbildningen tillsammans med fjorton andra yrkesexamina inom medicin och vård. Verket räknar med att publicera resultaten av denna utvärdering våren 2007.

För att utveckla **psykiatri** har regeringen tillsatt en nationell psykiatrisamordnare (dir. S2003:09). I uppdraget ingår att se över frågor som rör personal och kompetens inom vård, social omsorg och rehabilitering av psykiskt sjuka och psykiskt funktionshindrade. Enligt direktiven är en central fråga hur nödvändig kompetens hos personalen kan säkras.

Vad gäller **utbildningen för tandhygienister** läser redan i dag studenterna i Göteborg, Jönköping och Kristianstad totalt 120 poäng. I Karlstad, Falun, Umeå och vid Karolinska Institutet kan studenterna välja mellan 80- och 120-poängsutbildningar. Socialstyrelsen har år 2005 redovisat en kompetensbeskrivning för tandhygienister som innehåller rekommendationer om bl.a. yrkeskunnande och kompetens. Utskottet utgår ifrån att regeringen beaktar relevanta underlag i samband med den revidering av yrkesexamina som snart initieras.

Utskottet anser inte att det är riksdagens uppgift att avgöra om det behövs en utredning rörande **utbildning om smärta** inom läkarutbildningen och andra vårdutbildningar.

Socialstyrelsen har utrett frågan om utbildningen för **tandsköterskor**. I rapporten "Tandsköterskans roll i den framtida tandvården" föreslås en utbildning i form av antingen en påbyggnadsutbildning (PU) inom komvux eller en kvalificerad yrkesutbildning (KY). Utredningen har remissbehandlats och bereds nu i Regeringskansliet.

Karolinska Institutet har tilldelats särskilda resurser för **utbildning i medicinsk fotvård** fr.o.m. 2006.

Samhällsvetenskaplig och juridisk utbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om socionomutbildningen och juristutbildningen.

Jämför reservation 9 (mp).

Motionerna

Folkpartiet anför i motion So469 yrkande 3 att kunskapskraven i **socionomutbildningen** skall höjas och att utbildningen tydligare kopplas till den vetenskapliga utvecklingen. Utbildningen måste kunna kvalificera studenterna för självständigt arbete som socialsekreterare eller kurator, vilket är de vanligaste yrkena efter examen.

I motion Ub377 (s) anføres att socionomutbildningen förbättras avseende ämnet sex och samlevnad. I dag ges sådan utbildning bara på ett fåtal lärosäten, och den är inte obligatorisk.

Även i motion Ub573 (m, fp, kd, c, v, mp) anføres att sex- och samlevnadsundervisning bör bli en obligatorisk del i socionomutbildningen.

Miljöpartiet menar i motion Ju384 yrkande 19 att **juristutbildningen** behöver reformeras. Partiet vill bl.a. minska antalet platser och i stället satsa på problembaserad inläring med fallstudier, studiebesök och obligatoriska inslag av praktik. Man vill också ändra betygssystemet och bredda rekryteringen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Högskoleverket har haft i uppdrag att göra en översyn av den sociala omsorgsutbildningen och **socionomutbildningen**. Rapporten överlämnades till regeringen i oktober 2003 (HSV 2003:29 R) och har remitterats. I propositionen *Ny värld – ny högskola* (2004/05:162) skriver regeringen att rapporten och remissvaren kommer att ingå som underlag i den kommande revideringen av examensbeskrivningarna.

Utskottet har erfarit att Högskoleverket genomför en utvärdering av **juristutbildningen** under 2006. Utvärderingen kommer att inkludera den uppföljning som aviserades i rapporten *Rätt juristutbildning?* (HSV 2000:1 R).

Konstnärlig utbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om olika konstnärliga utbildningar.

Jämför reservationerna 10 (c) och 11 (kd, c) samt särskilda yttrandena 1 (m) och 2 (v).

Motionerna

Moderaterna menar i motion Kr233 yrkande 25 att många studenter som gått kulturella utbildningar måste kunna försörja sig som egna företagare. Utbildningarna bör därför innehålla kunskaper i **företagsekonomi**. Man påpekar också att intresset för de konstnärliga utbildningarna ökar, men att antalet fasta jobb minskar.

I motion Kr252 (m) yrkande 16 föreslås att all konstnärlig utbildning innehåller ett gemensamt basår där studier i affärsjuridik, marknadsföring och entreprenörskap får en viktig roll.

Centerpartiet föreslår i motion Kr334 yrkande 39 att designutbildningarna får tydligare fokus på **entreprenörskap** och företagande. I dag förbereder inte designutbildningarna studenterna för eget företagande eller samarbete med företag, utan är nästan uteslutande inriktade på konstnärliga ämnen.

Även i motion Sf233 (m) yrkande 2 konstateras att designutbildningarna inte har någon undervisning i grundläggande företagsekonomi och entreprenörskap. Motionärerna menar att det i dag görs satsningar på att i efterhand skapa intresse för företagande, men att lite görs under studietiden.

I motion Kr410 (m, kd, fp, c) yrkande 5 anförs att dans- och sångutbildningar bör innehålla förebereelser för **alternativa karriärer**. Orsaken är att utbildningarna leder till yrken med låg pensionsålder.

Kristdemokraterna anför i motion Kr417 yrkande 3 att det tillsätts en utredning som ser över efterfrågan och utbildning av **dramapedagoger**. Utbildningen bedrivs i dag i liten skala, och många söker till det begränsade antalet platser.

Centerpartiet anför i motion Ub426 yrkande 45 att riksdagen tillkännager att det utbildas alltför få dramapedagoger. Partiet menar också att dramapedagoger borde utbildas vid högskolan.

Även i motion Ub517 (v) framhålls behovet av en utökad dramapedagogutbildning. Enligt motionären bör regeringen lägga förslag om hur utbildningens status kan öka samt även klargöra statens ansvar för utbildningen.

Enligt motion Ub434 (s) behövs en samlad översyn av de konstnärliga högskolornas roll och ansvar för de yrkesverksammas **fort- och vidareutbildning**. Innan detta sker måste högskolorna ta sitt ansvar och erbjuda kompetensutveckling för yrkesverksamma inom scenkonst och film.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Vad gäller innehållet i utbildningar hänvisar utskottet, liksom ovan, till att examensbeskrivningarna för olika examina är under omprövning samt till att det är lärosätena som har ansvar för utbildningsprogram och kursinnehåll.

Angående **företagsekonomi** och **entreprenörskap** i konstnärliga utbildningar och i designutbildningar noterar utskottet att det redan i dag finns denna typ av kurser på flera högskolor, bl.a. vid Konstfack och Konsthögskolan i Lund. Nutek genomför också under åren 2005–2007 ett nationellt program för att främja entreprenörskap i grund- och gymnasieskolan samt i högskolan. Ett delprogram inriktar sig speciellt på högskolan, och syftet är att öka studenters intresse och förmåga angående entreprenörskap så att fler studenter i framtiden väljer att starta företag. Detta gör man bl.a. genom att initiera nya utbildningar i entreprenörskap samt genom att få fler högskolelärare att integrera entreprenörskap i övrig undervisning.

I fråga om **alternativa karriärer** för dansare och sångare meddelade regeringen i budgetpropositionen för 2006 att man fullföljer arbetet med översynen av den s.k. PISA-förordningen. I detta arbete kommer frågan om karriärväxling i samband med tidig pensionsavgång att prövas.

Gällande utbildning i **dramapedagogik** framhåller utskottet att det är de enskilda skolornas ansvar att anordna utbildningar. Dramapedagogutbildningen finns för närvarande på Västerbergs folkhögskola. Vid Högskolan i Gävle finns fristående kurser i dramapedagogik på 20+20 poäng. Högskolan i Gävle och Högskolan i Trollhättan/Uddevalla har också fortsättningskurser i pedagogik med inriktning mot dramapedagogik omfattande 20 poäng till vilka bl.a. de som gått dramapedagogutbildningen vid folkhögskola kan söka. Det finns också andra högskolor som har fristående kurser i dramatik/pedagogiskt drama, t.ex. Malmö högskola.

Vad gäller de konstnärliga högskolornas **fort- och vidareutbildning** framhöll regeringen i propositionen *Den öppna högskolan* (prop. 2001/02:15) att universitet och högskolor bör ha en pådrivande roll när det gäller att utveckla och erbjuda utbildningar som är attraktiva för yrkesverksamma. Regeringen menade vidare att uppdragsutbildning är ett viktigt instrument för livslångt lärande och att lärosätena bör erbjuda detta mer aktivt. Även i budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1) framhåller regeringen att det är viktigt att lärosätena är aktiva i att marknadsföra och erbjuda uppdragsutbildning och att man avser att återkomma i frågan.

Övrig utbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om vissa övriga utbildningar.

Jämför reservationerna 12 (mp), 13 (fp, c), 14 (v), 15 (mp), 16 (kd), 17 (kd), 18 (kd), 19 (v) och 20 (v).

Motionerna

Ett antal motionsyrkanden handlar om **innehållet i vissa utbildningar**.

I motion So701 (s) yrkande 4 anförs att genusvetenskap och kunskap om våld mot kvinnor skall ingå i utbildningen för relevanta yrkesgrupper t.ex. socionomer, sjukvårdspersonal och jurister.

Även enligt motion Ub537 (s) bör examensordningen för vissa yrkesexamen amina kompletteras med kunskap om mäns våld mot kvinnor. Motionärerna menar att kompletteringen skall ske med utgångspunkt i propositionen om kvinnofrid (prop. 1997/98:55, bet. JuU13, rskr. 250) samt i enlighet med Högskoleverkets förslag från år 2004.

I motion Ju422 (mp, -) yrkande 2 anförs att kunskap om genus, makt och våld i nära relationer skall ingå i juristutbildningen.

Såväl Folkpartiet i motion L291 yrkande 18 som Centerpartiet i motion L341 yrkande 12 anför att Högskoleverket bör få i uppdrag att undersöka för vilka yrken det är befogat att säkerställa kunskaper om homo- och bisexuella samt transpersoner (HBT). Det gäller bl.a. utbildningen för lärare, socionomer, läkare, präster, psykologer, jurister och poliser.

Även Miljöpartiet skriver i motion L342 yrkande 9 att HBT-kompetens skall ingå i utbildning för hälso- och sjukvårdspersonal samt för personal inom polis- och rättsväsendet och att regeringen bör ge Högskoleverket i uppdrag att undersöka vilka yrken där denna kompetens är befogad.

Vänsterpartiet skriver i motion L375 yrkande 34 att regeringen bör ge Högskoleverket i uppdrag att ta fram förslag till ändringar i högskoleförordningens examensordningar i syfte att integrera HBT-frågor i undervisningen.

I motion Ub572 (s) yrkande 2 framförs att högskoleförordningen bör ändras så att kunskap om homo- och bisexuella samlevnadsformer ingår i examensordningen för såväl lärarutbildningen som andra relevanta yrkesutbildningar.

I motion Ub395 (c) yrkande 1 anförs att ämnet produktionsteknik skall ingå som obligatoriskt ämne i alla tekniska utbildningar. Det finns, menar motionärerna, en stor efterfrågan bland svenska företag på personal med denna kunskap.

Kristdemokraterna menar i motion So557 yrkande 3 att det i grundutbildningen för alla yrkesgrupper med anmälningsplikt vid misstanke om sexuella övergrepp skall ingå särskild utbildning inom området.

I motion So706 yrkande 5 anför Kristdemokraterna att kunskap om funktionshinder skall ingå i vissa utbildningar bl.a. för blivande arkitekter, byggnadsingenjörer och lärare.

Kommunerna måste ta ansvar för att utbilda socialtjänstens personal om skydd för **utsatta barn** menar Kristdemokraterna i motion So695 yrkande 1. I dag saknas ofta denna kunskap hos dem som arbetar med eller nära barn.

Enligt motion Ub313 (fp) bör regeringen låta utreda möjligheterna till stöd för högre utbildning på **minoritetsspråk**. Om inte utbildning på minoritetsspråket kan ges i Sverige bör möjligheten utredas om att införa ett särskilt stöd för dem som vill söka utbildningen i andra länder.

Högskoleutbildningen inom **hotell- och restaurangområdet** bör enligt motion Ub437 (s) yrkande 1 förändras så att den bättre möter de krav som ställs. I dag är utbildningarna på högskolenivå mest inriktade på restaurangdelen av branschen medan hotelldelen är underutvecklad. Även utbildningen i företagsledning inom hotell och restaurang kan bli bättre.

Enligt motion Ub568 (s) behövs det en uppföljning av vad som skett med **arkitektutbildningen**, bl.a. behöver man analysera konsekvenserna av det låga anslaget per studerande.

I motion T536 (s) framförs att **trafiklärarutbildningen** bör bli en högskoleutbildning. Enligt motionären skulle detta höja kompetensen och statusen på yrket.

Enligt motion Ub530 (s) bör regeringen ge lämpliga utbildningsinstanser förutsättningar att starta utbildning inom **företagshälsovården**. Enligt motionären finns i dag utbildningar som genom omprioriteringar skulle kunna möta bristen på utbildad personal.

I motion A368 (v) yrkande 4 anförs behovet av en plan för hur utbildningen i **arbetsmiljökunskap** kan förbättras för studenter som utbildas till yrken som har stor betydelse för arbetsmiljön.

Enligt motion Ub357 (v) bör regeringen låta utreda hur man kan inrätta ett kunskapscentrum för **mediepedagogik**. Motionärerna hänvisar till att utbildningen vid Dramatiska institutet har lagts ned och menar att regeringen har ett ansvar för att den mediepedagogiska kompetens som byggts upp inte går förlorad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Vad gäller **innehållet i vissa utbildningar** hänvisar utskottet dels till att regeringen planerar en översyn av examensbeskrivningarna för olika examina, dels till att det är lärosätena som har det närmare ansvaret för utbildningarnas innehåll.

Angående socialtjänstens personal och deras kunskaper om **utsatta barn** konstaterar utskottet att socialtjänstlagen (2001:453, 3 kap. 3 §) fastslår att insatser inom socialtjänsten skall vara av god kvalitet och att personalen skall ha lämplig utbildning och erfarenhet.

Gällande utbildning på **minoritetsspråk** behandlas frågan om resurser till s.k. småspråk i det betänkande om ett nytt resurstilldelningssystem för högskolans grundutbildning (SOU 2005:48) som för närvarande är på remiss.

Ett yrkande om att högskoleutbildningen inom **hotell- och restaurangområdet** bör förändras behandlades även förra riksmötet (bet. 2004/05: UbU12). Utskottet hänvisade då till att det är lärosätena som har ansvaret för att i samverkan med arbetslivet utforma sina utbildningar.

Högskoleverket redovisade en uppföljning av **arkitektutbildningen** år 2003. Frågan om resurstilldelning för högskolans grundutbildning har varit föremål för utredning och remissbehandlas för närvarande.

Trafiklärarutbildning finns som påbyggnadsutbildning (PU) inom komvux på några orter. Utbildningen är på 1 1/2 år och efter avslutad utbildning måste studenten godkännas av Vägverket för att få arbeta som trafiklärare. Trafiklärare kan vidareutbilda sig till utbildningsledare via högskolestudier omfattande 20 poäng.

Regeringen tillsatte i juni 2003 en särskild utredare att se över **företagshälsovården**. Uppdraget redovisades i december 2004. Utredningen föreslår bl.a. att Arbetslivsinstitutets huvudmannaskap för företagshälsovårdsutbildningen slås fast i institutets instruktion. Institutet skall vidare kunna anlita andra utbildningsanordnare för utförandet av företagshälsovårdsutbildning. Betänkandet har remissbehandlats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Högskoleverket genomförde år 2003 en utvärdering av högskoleingenjörutbildningen, ingenjörutbildningen och brandingenjörutbildningen. Verket noterar i sin rapport att **arbetsmiljökunskap** är sällsynt i vissa utbildningar. Ett syfte med Högskoleverkets utvärderingar är att de skall fungera som underlag för lärosätenas arbete med att förbättra utbildningarnas kvalitet. Utskottet utgår ifrån att lärosätena på lämpligt sätt beaktar även nämnda utvärdering.

Utskottet är inte berett att förorda en utredning om ett centrum för **mediepedagogik**. Lärosätena avgör själva vilka olika kurser och utbildningar som de anser möter studenternas och samhällets efterfrågan.

Kårobligatoriet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om kårobligatoriet.

Jämför reservation 21 (m, fp, kd, c, mp).

Motioner

Moderaterna skriver i motion Ub290 yrkande 7 att en parlamentariskt sammansatt utredning bör tillsättas med uppgiften att ta fram en handlingsplan för avveckling av kårobligatoriet. Man vill därmed värna den negativa föreningsfriheten, dvs. alla människors rätt att stå utanför en förening.

Folkpartiet anför i motion Ub427 yrkande 3 att kårobligatoriet är principiellt felaktigt och att det på sikt bör avskaffas. En rad frågor behöver dock belysas innan detta kan ske. Folkpartiet menar att den utredning som regeringen tillsatt rörande kårobligatoriet bör ersättas av en parlamentarisk utredning för att få en bredare förankring.

Även Kristdemokraterna menar i motion Ub557 yrkande 18 att kårobligatoriet är principiellt felaktigt och på sikt bör avskaffas. Liksom Folkpartiet anser man att den utredning som regeringen tillsatt bör ersättas av en parlamentarisk utredning.

Centerpartiet argumenterar också i motion Ub592 yrkande 5 för att kårobligatoriet avskaffas och att en parlamentarisk utredning tillsätts. Utredningen skall ta fram en handlings- och tidsplan samt övergångsregler.

I motion Ub302 (mp) anförs att kårobligatoriet bör avskaffas med hänvisning till den grundlagsfästa föreningsfrihet som bör gälla utan undantag. Motionärerna menar att det behövs en utredning som analyserar både positiva och negativa konsekvenser av ett avskaffande av obligatoriet.

Även motionerna Ub215 (m) och Ub417 (kd) anför att kårobligatoriet är principiellt felaktigt och skall avskaffas. I motion Ub314 (fp) yrkande 1 anförs att kårobligatoriet skall avskaffas och att en försöksverksamhet med avskaffat obligatorium först genomförs på Gotlands högskola.

I motion Ub465 (fp) anförs att det bör tillsättas en parlamentarisk utredning som dels utreder en modernisering av det nuvarande systemet, dels utreder en avveckling av kårobligatoriet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Regeringen beslutade den 23 mars 2005 direktiv för en utredning om modernisering av kårobligatoriet (dir. 2005:36). Utgångspunkten för arbetet skall vara att modernisera och anpassa utformningen av regelverket till den verksamhet som i dag bedrivs i högskolan och till dagens studenter. Utredaren skall bl.a. se över och lämna förslag till hur studerandekårernas, nationernas och studentföreningarnas ändamål kan förtydligas samt hur möjligheterna till överprövning av studerandekårernas beslut kan stärkas. Utre-

daren skall också överväga om möjligheten att uppfylla kårobligatoriet genom medlemskap i en nation eller en studentförening, som inte bedriver någon verksamhet och som inte tar ut någon medlemsavgift, kan tydliggöras. Uppdraget skall redovisas senast den 31 januari 2006. Utredaren skall i sitt arbete samråda med berörda myndigheter och studentorganisationer m.m.

Utskottet anser inte att kårobligatoriet strider mot grundlagen och hänvisar till behandlingen av frågan i betänkande 2003/04:UbU3. Utskottet noterade då bl.a. att bestämmelsen om negativ föreningsfrihet inte ansetts beröra reglerna om kårobligatoriet.

Likabehandling av studenter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om likabehandling av studenter.

Jämför reservationerna 22 (fp), 23 (fp) och 24 (kd, c) samt särskilt yttrande 3 (v).

Motionerna

Folkpartiet anför i motion Ub427 yrkande 4 behovet av ett långsiktigt och målmedvetet arbete för att **motverka diskriminering**. Varje individ skall bli bedömd efter sina egna kvalifikationer och inte dömas efter kön eller etnisk tillhörighet.

I motion L291 yrkande 19 skriver Folkpartiet att **lagen om likabehandling av studenter i högskolan** bör breddas. Nuvarande utformning gör att den inte omfattar de studerande vid polishögskolorna och utbildningsinstitutionerna inom Försvarsmakten.

Vänsterpartiet anför i motion L375 yrkande 28 att regeringen skall lämna förslag om att lagen om likabehandling av studenter i högskolan även skall omfatta diskriminering på grund av könsidentitet; nuvarande utformning gäller bara könstillhörighet.

Kristdemokraterna skriver i motion Ub557 yrkande 19 och Ub588 yrkande 9 att lagen om likabehandling av studenter i högskolan har för dåliga sanktionsmöjligheter för lärosäten som inte uppfyller lagens krav.

Även Centerpartiet menar i motion Ub592 yrkande 7 att lagen om likabehandling bör innehålla bättre sanktionsmöjligheter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Utskottet menar att det pågår ett långsiktigt och målmedvetet arbete för att **motverka diskriminering** inom högskolan och att ett bevis på detta är lagen om likabehandling av studenter i högskolan (2001:1286) som trädde

i kraft den 1 mars 2002. Lagen har till ändamål att på högskoleområdet främja lika rättigheter för studenter och sökande och att motverka diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Angående utformningen av **lagen om likabehandling av studenter i högskolan** konstaterar utskottet att regeringen den 31 januari 2002 beslutade att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppgift att överväga en sammanhållen diskrimineringslagstiftning (dir. 2002:11). I uppdraget ingår att överväga en gemensam lagstiftning mot diskriminering som omfattar alla eller flertalet diskrimineringsgrunder och samhällsområden. Vidare ingår i kommitténs uppdrag att lämna förslag på hur tillsynen över efterlevnaden av en sådan lagstiftning skall utformas samt överväga om regler om aktiva åtgärder bör införas på utbildningsområdet när det gäller andra utbildningsformer än högskoleutbildning. Kommittén skall också överväga om ett skydd mot diskriminering av alla s.k. transpersoner bör införas samt behandla termen sexuell läggning i lagstiftningen.

Övriga studentfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om vissa övriga studentfrågor.

Jämför reservationerna 25 (fp), 26 (mp), 27 (fp), 28 (kd, c), 29 (fp), 30 (kd), 31 (v), 32 (kd) och 33 (v).

Motionerna

Folkpartiet skriver i motion Ub427 yrkande 1 att varje akademisk institution skall upprätta **studentkontrakt** innehållande studenternas rättigheter och skyldigheter. Kontraktet skall bl.a. innehålla principer för rättning av prov och betygssättning. Folkpartiet vill enligt yrkande 2 samma motion införa ett system med **studentombudsmän**. Studenter skall då kunna vända sig till en ombudsman om de anser sig orättvist behandlade när det gäller t.ex. tentamina, examensarbeten och betyg.

I motion K320 (mp) yrkande 4 anføres att regeringen ger Högskoleverket i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med studentkontrakt vid fem lärosäten. Kontrakten kan innehålla utfästelser om lärartäthet, undervisningstimmar, andel disputerade lärare samt principer för rättning och betygssättning.

Centerpartiet anför i motion Ub592 yrkande 6 att det behövs förtydliganden i högskoleförordningen för att säkra **studenters rättssäkerhet**. Högskolorna bedriver i flera avseenden myndighetsutövning i förhållande till studenterna, och regler som rör studieuppehåll, antagning och rätten att genomgå prov bör regleras på ett tydligare sätt.

Folkpartiet skriver i motion Ub427 yrkande 8 att möjligheterna för **funktionshindrade** att delta i högskolestudier bör förbättras. Ansträngningar behöver t.ex. göras för att öka tillgängligheten till högskolebyggnader. Rätten att ansöka om särskilt utbildningsstöd bör utvidgas till andra grupper än rörelsehindrade, bl.a. personer med psykiska funktionshinder.

Kristdemokraterna framför i motion Ub588 yrkande 12 att det behövs tydliga nationella riktlinjer för hur arbetet inom **studenthälsovården** skall bedrivas. Dessa behövs för att på ett effektivt sätt kunna mäta behov och utnyttjande i ett längre perspektiv.

Vänsterpartiet skriver i motion Ub382 yrkande 3 att Studenthälsan behöver utredas i syfte att skapa tydliga regler för verksamheten. I dag skiftar tillgänglighet och kompetens beroende på studieort eftersom det inte finns några normer för lägsta godtagbara nivå.

Enligt motion Ub282 (c) yrkande 1 skall arbetsinriktad **information** ges vid inträde till högre studier. Ungdomar skall därvid få information om arbetsmarknaden för att noga kunna välja vilka kurser som är lämpliga för ett framtida yrkesliv.

Kristdemokraterna menar i motion Sf389 yrkande 8 att det behövs ett **mentorssystem** där gymnasie studenter med invandrarbakgrund får mentorer vid högskolorna. Detta skulle visa studenterna vilka möjligheter som finns om man söker sig vidare i utbildningssystemet.

Vänsterpartiet skriver i motion Ub278 yrkande 3 att Högskoleverket bör ges i uppdrag att granska **studievägledning** och yrkesvägledning vid universitet och högskolor. Detta motiveras av att verkets granskning av lärarutbildningen visat att vägledningen till lärarstudenterna inte fungerat tillfredsställande.

Enligt motion Kr380 (v) yrkande 12 behövs åtgärder för att öka möjligheten att kombinera **studier och idrottsutövande**. Idrottsrörelsen, lärosäten och andra berörda bör ta fram förslag på området.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Yrkanden om **studentkontrakt** och **studenters rättssäkerhet** behandlades av utskottet även förra riksmötet (bet. 2004/05:UbU12). Utskottet menade då att det är oklart vilken rättsverkan det föreslagna studentkontraktet skulle ha. Enligt förvaltningslagen (1986:223) skall myndigheter ange skälen till beslut som gäller myndighetsutövning mot enskild, även om skäl får utelämnas när det gäller bl.a. antagning till frivillig utbildning eller betygssättning. I april 2004 beslutade regeringen om ett antal ändringar i högskoleförordningen (1993:100) som bl.a. rör rätten att genomgå prov och att efter två prov utan godkänt resultat få byta examinator (6 kap. 11 a och 11 b §§). Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2005. Även yrkandet om **studentombudsmän** avstyrks med hänvisning till ovanstående.

Vad gäller **funktionshindrade** studenter skall lärosätena enligt lagen om likabehandling av studenter i högskolan (2001:1286) årligen upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att främja studenters lika rättigheter oavsett bl.a. funktionshinder. Planen skall vidare innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som högskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Angående utbildningsstöd beviljade Sibus tidigare stöd endast till studenter med rörelsehinder. Från och med den 1 januari 2003 beviljar man under en treårig försöksperiod särskilt utbildningsstöd i form av assistans även till studenter med psykiska eller neuropsykiatriska funktionshinder. Sibus stöd skall ses som ett komplement till andra stöd och ersätter inte de insatser som kommunen, Försäkringskassan eller högskolan bör stå för. Studenter som påbörjat sin utbildning med assistans under försöksperioden har möjlighet att behålla assistansen under hela studietiden, om verksamheten inte kan permanentas.

Lärosätena skall enligt högskoleförordningen (1993:100) ansvara för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa (1 kap. 11 §). Enligt Högskoleverkets verksamhetsplan för 2006 ämnar verket genomföra en kvalitetsutvärdering inom temat stöd för studier där bl.a. **studenthälsövården** kommer att granskas.

Vad gäller yrkandet om **information till studenter** samt yrkandet om **mentorssystem** hänvisar utskottet till att regeringen i propositionen *Ny värld – ny högskola* (2004/05:162) deklarerar att universitet och högskolor i ökad utsträckning bör samverka med gymnasieskolorna bl.a. vad gäller informationsinsatser som ger kunskaper om vad högskolestudier innebär. Regeringen har också gett Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att förstärka insatserna för att få gymnasieelever i socialt utsatta områden att studera vidare genom att utveckla samverkansformer mellan grund- och gymnasieskolor i sådana områden och universitet och högskolor. Därtill har regeringen i budgetpropositionen för 2006 meddelat att man avser att tillsätta en utvärderare för att analysera Rekryteringsdelegationens arbete med att främja och bredda rekryteringen till högskolan.

Högskoleförordningen (6 kap. 3 §) fastlår att studenter skall ges tillgång till **studievägledning** och yrkesorientering. Högskolan skall också sörja för att erforderlig information om högskolan finns tillgänglig för den som avser att börja grundläggande högskoleutbildning. Utskottet har erfårit att Högskoleverket under 2006 kommer att initiera en kvalitetsutvärdering inom temat stöd för studier där högskolans studievägledning kommer att ingå.

Riksidrottsförbundet och dess specialidrottsförbund arbetar med att underlätta för ungdomar att kombinera **studier och idrottsutövande**. Detta sker i samverkan mellan förbund, föreningar, skolor och kommuner. Riksidrottsförbundets (RF) stämma 2003 beslutade att RF har ansvar för att utveckla stödet för området elitidrott och studier på postgymnasial nivå. Man beslu-

tade också att inom den postgymnasiala nivån initiera pilotprojekt för att prova och utveckla nya strukturer för att kombinera idrott och studier. Under en tvåårsperiod, med start i juli 2004, investerar RF drygt 4 miljoner kronor för att pröva nya former för kombinationen elitidrott och utbildning.

Internationellt studentutbyte

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om internationellt studentutbyte.

Jämför reservation 34 (m) och särskilt yttrande 4 (m, fp).

Motionerna

I motion Sf279 (m) yrkande 5 anförs att den fria rörligheten i **Öresundsregionen** bör förbättras genom förändringar i utbildningssystemet. I dag har arbetsgivare på båda sidor av sundet svårt att värdera det andra landets utbildningar. Insatser behövs även för att undanröja visumproblem för utländska studenter inom Öresundsuniversitetet när de passerar gränsen.

Även i motion N474 (m, fp, kd, c) yrkande 20 framhålls behovet av att underlätta för studenter att studera på båda sidor av Öresund. Staten har, menar motionärerna, ett ansvar att undanröja hindrande regler för poängberäkning och värdering av kurser och examina. Det bör inte vara svårare att under studietiden växla mellan studier i de båda länderna än vad det är att växla mellan olika högskolor inom länderna.

I motion Ub314 (fp) yrkande 3 framförs vikten av att stimulera fler internationella studenter att studera på Gotland. Ett generöst statligt **stipendie- och bidragssystem** kan bidra till detta och bör därför utredas.

Enligt motion U293 (v) yrkande 6 framhålls att **västsaharier** bör få studera vid svenska skolor och universitet. Enligt motionären vore detta i linje med god svensk tradition när det gäller kampen för folkrätt och mänskliga rättigheter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Angående studier i **Öresundsregionen** hänvisar utskottet till den s.k. Reykjavikdeklarationen som antogs av Nordiska ministerrådet i juni 2004. Deklarationen bygger på Lissabonkonventionen som bl.a. syftar till att öka rörlighet och utbyte mellan utbildningssystemen i Europa. I Reykjavikdeklarationen uttrycks bl.a. att de nordiska ländernas högre utbildning ömsesidigt skall erkännas fullt ut och att behöriga myndigheter (Enic/Naric-kontor) skall ge information och vägledning i frågor som rör erkännande av nordisk högre utbildning från ett nordiskt land till ett annat. Vidare

skall nationella kontor, i Sveriges fall Högskoleverket, kontinuerligt identifiera problem vid implementering och tillämpning av deklarationen och vartannat år avlägga rapport till Nordiska ministerrådet. Den första rapporten överlämnades i januari 2006, och där framgår att de ansvariga kontoren i Sverige och Danmark redovisar få problem när det gäller att erkänna nordiska examina. När det gäller erkännande för fortsatta studier är det dock universiteten och andra utbildningsinstitutioner som har den primära rollen. Vanligen är det dessa som utför bedömningar av studenter som vill fortsätta sina studier vid ett annat universitet. I rapporten till ministerrådet uttrycks en önskan om att i nästa rapport år 2007 kunna redovisa utbildningsinstitutionernas erkännandeuppgifter.

Utskottet hänvisar också till att i Öresundsregionen finns Öresundsuniversitetet som är ett samarbete mellan 14 universitet och högskolor på båda sidor av sundet. Samarbetet skall göra det enklare för regionens studenter att läsa ett eller flera ämnen på något av de andra universiteten. Målsättningen är att det skall vara lätt att läsa en termin eller ta en kurs på ett annat Öresundsuniversitet när man läser i regionen. Detta innebär att studenten får fler valmöjligheter och fler möjligheter till ämnesspecialisering i sammansättningen av den egna utbildningen.

Angående förslaget om fler internationella studenter på Gotland och en utredning om ett statligt **bidrags- och stipendiesystem** så konstaterar utskottet att internationella studenter kan komma till Sverige genom olika utbytesprogram. De två största EU-programmen är Sokrates för allmän utbildning och Leonardo da Vinci för yrkesutbildning. Universitet och högskolor berörs i första hand av högskoledelen inom Sokrates, Erasmus. Samtliga svenska lärosäten har även bilaterala avtal om utbyten med lärosäten i länder över hela världen. Antalet bilaterala avtal har dessutom ökat kraftigt under senare år.

I fråga om **västsahariers** möjligheter att studera vid svenska lärosäten så inrättade regeringen år 2000 utbytesprogrammet Linnaeus-Palme för att stimulera ett ökat utbyte med utvecklingsländer. Stöd ges till ut- och inresande studenter och lärare inom grundläggande högskoleutbildning. Linnaeus-Palme har expanderat kraftigt sedan starten.

Validering och komplettering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkandena om validering och komplettering.

Jämför reservationerna 35 (m, fp, kd, c), 36 (v) och 37 (fp).

Motionerna

Moderaterna anför i motion Sf331 yrkande 7 att arbetet med att värdera nyanlända invandrades utbildning måste forceras. **Valideringen** tar i dag för lång tid och sker i för begränsad omfattning.

Folkpartiet menar i motion Sf383 yrkande 25 att det behövs ett nytt valideringssystem både för utländska examina och för de faktiska kunskaper en person besitter. I stället för studier och jämförelser av kursbevis vill partiet införa tester på de kunskaper en person besitter.

Även Kristdemokraterna anför i motion N438 yrkande 14 att det finns ett stort behov av att validera utländska utbildningar. Man menar att det är alldeles för många invandrare som på grund av svårigheter att validera utbildningar utför arbeten som de är överkvalificerade för.

Vänsterpartiet skriver i motion Sf366 yrkande 2 att asylsökandes betyg skall ekvivaleras och nödvändig kompletterande utbildning eller yrkesrelaterad praktik ges utan dröjsmål för att möjliggöra för arbete. Den första tiden i Sverige är, enligt partiet, avgörande för att invandrades potential skall tas till vara.

I motion Ub278 yrkandena 1–2 skriver Vänsterpartiet att det behövs utökad information i det utlåtande som lämnas vid validering av utländsk högskoleutbildning. I de fall det finns behov av komplettering bör det ges tydlig information om vad som behöver kompletteras samt hur och var detta kan göras. Vänsterpartiet menar vidare att det bör tillsättas en utredning om en möjlig överflyttning av ansvaret för validering av utländsk högskoleutbildning från Höskoleverket till lärosätena.

Miljöpartiet anför i motion A258 yrkande 9 att det behövs en statlig valideringsfunktion för utländska utbildningar för att underlätta introduktionen på den svenska arbetsmarknaden samt ge möjligheter till vidarestudier. En utländsk examen som är översatt och godkänd skall gälla fullt ut och likvärdigt i hela landet.

Folkpartiet anför i motion Ub383 yrkande 10 att det behöver skapas särskilda kurser inriktade på olika kategorier av **invandrarakademiker**. Skolverket och Höskoleverket bör därför få i uppdrag att föreslå nödvändiga regeländringar och finansiering för denna utbildningssatsning.

Kristdemokraterna skriver i motion N438 yrkande 15 att det behövs specialdesignad kompletteringsutbildning för invandrare med utländsk examen, t.ex. för sjuksköterskor, läkare och tekniker.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

I december 2005 fick Valideringsdelegationen i uppdrag att under 2006–2007 se över effektiviteten och kvaliteten i nuvarande ansvarsfördelning vad gäller **validering** av utländska högskoleutbildningar. Uppdraget skall ske i samråd med Höskoleverket och Verket för högskoleservice. Valideringsdelegationen får 3 miljoner kronor för att utföra uppdraget och skall senast den 1 maj 2006 lämna förslag till de åtgärder som bör vidtas.

Linköpings universitet och Malmö högskola har under perioden 2002–2004 haft i uppdrag att erbjuda särskild teoretisk och praktisk utbildning för **invandrarakademiker**, s.k. aspirantutbildning. Syftet med satsningen är att män och kvinnor med utländsk utbildning skall kunna komplettera denna för att få ett arbete som motsvarar deras kvalifikationer. Regeringen föreslog i 2005 års ekonomiska vårproposition (prop. 2004/05:100) en fortsatt satsning på utbildning för utländska akademiker. Denna utbildning, som är ettårig, fullföljs under våren 2006. Invandrarakademien vid Borås högskola tilldelades i tilläggsbudget år 2002 3,5 miljoner kronor för att vidta åtgärder i syfte att ge invandrade akademiker ökade möjligheter att komplettera tidigare utbildning. Utskottet delar den bedömning som regeringen gjorde i budgetpropositionen för 2006 om att ovanstående satsningar varit framgångsrika och att det nu är viktigt att lärosätena fortsätter att erbjuda kompletterande utbildningar så att fler personer med utländsk examen får arbeten som motsvarar deras kompetens.

Andra motionsyrkanden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå tre motionsyrkanden där det enligt gällande regler ankommer på andra än riksdagen att fatta beslut.

Motioner och utskottets ställningstagande

Riksdagens ansvar för den högre utbildningen är enligt gällande styrsystem främst att fatta beslut om övergripande och nationella frågor. Några motionsyrkanden rör frågor där det ankommer på andra organ att fatta beslut.

Utskottet föreslår med hänvisning till gällande ansvarsfördelning att följande motionsyrkanden avslås:

Motion 2005/06Ub557 (kd) yrkande 12 om ökad individualisering i högskolan.

Motion 2005/06Ub588 (kd) yrkande 11 om att lärosätena bör utbilda faddrar och förebygga alkoholmissbruk.

Motion 2005/06Ub580 (c) yrkande 2 om möjligheten att tillgodoräkna sig kunskaper från gymnasieskolans omvårdnadsutbildning vid vidareutbildning till sjuksköterska.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Genuskunskap i medicinska utbildningar, punkt 1 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om genuskunskap i medicinska utbildningar. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So431 yrkande 3 och avslår motionerna 2005/06:Sf280 yrkande 3, 2005/06:Ub220 yrkande 2, 2005/06:Ub222 yrkande 2, 2005/06:Ub374 yrkande 3, 2005/06:Ub390 yrkande 2 och 2005/06:A368 yrkande 26.

Ställningstagande

Genusperspektivet måste få genomslag i utbildningarna till olika vårdyrken. Framför allt är det viktigt med utbildning om kvinnors och mäns olika symtom. Biologiska skillnader mellan män och kvinnor gör att många sjukdomar ser olika ut beroende på vilket kön patienten har.

2. Genuskunskap i medicinska utbildningar, punkt 1 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om genuskunskap i medicinska utbildningar. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Sf280 yrkande 3 och 2005/06:A368 yrkande 26 och avslår motionerna 2005/06:So431 yrkande 3, 2005/06:Ub220 yrkande 2, 2005/06:Ub222 yrkande 2, 2005/06:Ub374 yrkande 3 och 2005/06:Ub390 yrkande 2.

Ställningstagande

För att kvinnor skall kunna få en adekvat behandling är det viktigt att läkare ges utbildning i genuskunskap. Högskoleförordningens examensordning måste därför ändras så att genuskunskap blir obligatoriskt för blivande läkare.

3. Utbildning i försäkringsmedicin, punkt 2 (fp, kd)

av Ulf Nilsson (fp), Axel Darvik (fp) och Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning i försäkringsmedicin. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Sf384 yrkande 10 och 2005/06:Sf387 yrkande 3 och avslår motion 2005/06:Ub214.

Ställningstagande

Många svenska läkare saknar i dag kunskaper i försäkringsmedicin. Detta medför att sjukskrivningar inte kan bedömas på ett adekvat sätt. För att slå vakt om den försäkringsmedicinska kompetensen hos läkare måste studier i försäkringsmedicin bli ett betydande inslag i läkarnas grundutbildning.

4. Kultur och hälsa i vårdutbildningar, punkt 3 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vårdutbildningar. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr415 yrkande 3.

Ställningstagande

Att vårdpersonal har utbildning i kultur och hälsa är viktigt för att kunna beakta den kulturella dimensionen inom vården. Utbildning om kultur och hälsa skall därför finnas i all sjukvårdsutbildning.

5. Utbildning om osynliga handikapp, punkt 4 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning om osynliga handikapp. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So707 yrkande 3.

Ställningstagande

Undersökningar har visat hur människor med neuropsykiatriska funktionshinder oftare hamnar i sociala och ekonomiska svårigheter. Olika yrkesgrupper behöver därför kunskaper om dessa personers problem och om hur de kan hjälpa. Grundutbildningarna för läkare, sjuksköterskor, psykologer, lärare samt socionomer bör därför behandla neuropsykiatriska funktionshinder.

6. Utbildning i hälsoinformation, punkt 5 (kd, c)

av Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning i hälsoinformation. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:So702 yrkande 4 och 2005/06:So709 yrkande 8.

Ställningstagande

Det hälsofrämjande inslaget i vårdutbildningarna behöver stärkas. Personal i hälso- och sjukvården måste kunna informera om hälsorisker och kunna motivera patienterna. Även kunskaperna om rökavvänjning, alkoholmissbruk och andra hälsorisker behöver öka.

7. Utbildning i psykiatri, punkt 6 (m)

av Sten Tolgfors (m), Margareta Pålsson (m) och Peter Danielsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning i psykiatri. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So646 yrkande 17.

Ställningstagande

Grund- och vidareutbildningen för personal inom psykiatrin behöver moderniseras. Stora grupper av vårdpersonal med dagligt ansvar för psykiskt sjuka saknar i dag utbildning. Ingen myndighet tar ett samlat grepp när det gäller utbildningen av all den personal som på olika sätt kommer i kontakt med psykiskt sjuka personer. Detta samlade grepp borde vara Högskoleverkets och lärosätenas ansvar. Myndigheterna bör genomföra analyser av aktuella utbildningar och deras innehåll samt lämna förslag om förbättringar. Vidare bör behovet av kontinuerlig vidareutbildning för viss personal undersökas.

8. Förlängd tandhygienistutbildning, punkt 7 (m)

av Sten Tolgfors (m), Margareta Pålsson (m) och Peter Danielsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förlängd tandhygienistutbildning. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So350 yrkande 2.

Ställningstagande

Tandhygienister skulle på ett helt annat sätt än i dag kunna bidra till att öka tandhälsan hos befolkningen. Detta kräver dock att utbildningen förlängs till tre år. Redan i dag sker detta vid ett antal lärosäten, trots oklara direktiv när det gäller utbildningens längd och innehåll.

9. Juristutbildningen, punkt 10 (mp)

av Mikaela Valtersson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om juristutbildningen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju384 yrkande 19.

Ställningstagande

Juristutbildningen måste reformeras. Antalet platser bör minskas och resurserna användas till mer problembaserad inläring, studiebesök och seminarier. Utbildningen bör även innehålla obligatoriska inslag av praktik. Betygssystemet bör endast använda betygen godkänt och underkänt. Åtgärder behövs för att öka andelen studenter med utomeuropeisk bakgrund och studenter med föräldrar utan akademisk utbildning. Högskoleverket skall ges i uppdrag att utreda på vilket sätt frågor som rör kön och makt genom-syrar utbildningen.

10. Entreprenörkunskap inom designutbildningar, punkt 12 (c)

av Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om designutbildningar. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr334 yrkande 39 och avslår motion 2005/06:Sf233 yrkande 2.

Ställningstagande

Många designutbildningar förbereder inte studenterna för eget företagande eller för samarbete med företag, utan är nästan enbart inriktade på konstnärliga studier. Samtidigt finns en efterfrågan från företag på utbildade designers som kan bistå med produktutformning. Det behövs därför tydligare inslag av entreprenörskap och företagande i designutbildningarna.

11. Utbildning för dramapedagoger, punkt 13 (kd, c)

av Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om dramapedagogutbildning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Kr417 yrkande 3 och 2005/06:Ub426 yrkande 45 och avslår motion 2005/06:Ub517.

Ställningstagande

Efterfrågan på utbildade dramapedagoger överstiger markant tillgången. Samtidigt söker ett stort antal personer till utbildningen. Regeringen bör därför tillsätta en utredning som ser över utbildningen av dramapedagoger i syfte att utöka denna.

12. Utbildning om våld mot kvinnor, punkt 15 (mp)

av Mikaela Valtersson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning om våld mot kvinnor. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju422 yrkande 2 och avslår motionerna 2005/06:So701 yrkande 4 och 2005/06:Ub537.

Ställningstagande

Mäns misshandel av kvinnor i hemmet betraktas ofta som ett lindrigare brott än annan misshandel. Viss forskning menar att detta beror på ett synsätt inom rättsordningen som utgår från att det är mindre allvarligt med övergrepp mot sin egen fru, sambo eller dotter. Kunskapen om genus, makt och våld i nära relationer måste därför förbättras i juristutbildningen.

13. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar, punkt 16 (fp, c)

av Ulf Nilsson (fp), Axel Darvik (fp) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:L291 yrkande 18 och 2005/06:L341 yrkande 12 och avslår motionerna 2005/06:L342 yrkande 9, 2005/06:L375 yrkande 34 och 2005/06:Ub572 yrkande 2.

Ställningstagande

I många yrken är det relevant med kunskap rörande homosexuella, bisexuella och transpersoner, inte minst för att undvika diskriminerande eller kränkande behandling. Högskoleverket bör därför undersöka för vilka yrken det kan vara befogat att säkerställa att kunskaper om HBT-frågor och bemötandefrågor förmedlas och på vilket vis detta bör ske.

14. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar, punkt 16 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:L375 yrkande 34 och avslår motionerna 2005/06:L291 yrkande 18, 2005/06:L341 yrkande 12, 2005/06:L342 yrkande 9 och 2005/06:Ub572 yrkande 2.

Ställningstagande

Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner måste integreras i den utbildning som bedrivs vid svenska högskolor och universitet. Detta gäller i synnerhet utbildningar för psykologer, jurister, socionomer, sjuksköterskor och läkare. Högskoleverket bör få i uppdrag att ta fram förslag till ändringar i högskoleförordningens examensordningar i syfte att integrera HBT-frågor i undervisningen.

15. Kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner i olika utbildningar, punkt 16 (mp)

av Mikaela Valtersson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kunskap om homosexuella, bisexuella och transpersoner. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:L342 yrkande 9 och avslår motionerna 2005/06:L291 yrkande 18, 2005/06:L341 yrkande 12, 2005/06:L375 yrkande 34 och 2005/06:Ub572 yrkande 2.

Ställningstagande

Undervisning i frågor rörande homosexuella, bisexuella och transpersoner förekommer endast i begränsad omfattning vid högskolan. Vi anser att t.ex. personer som utbildar sig för arbete inom hälso- och sjukvården, polis- och rättsväsendet samt förskole- och skolväsendet bör besitta sådan kompetens. Regeringen bör därför ge Högskoleverket i uppdrag att undersöka för vilka yrken det kan vara befogat att säkerställa att kunskaper om HBT-frågor och bemötandefrågor förmedlas samt lägga upp en plan för hur undervisningen skall kunna förbättras.

16. Utbildning om sexuella övergrepp, punkt 17 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning om sexuella övergrepp. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So557 yrkande 3.

Ställningstagande

Grundutbildningen för alla yrkesgrupper med anmälningsplikt vid misstanke om sexuella övergrepp skall inbegripa utbildning inom området. Inte minst inom skolan är denna kunskap viktig. Skolans personal måste vara utbildad så att den kan uppmärksamma misstankar om sexuella övergrepp på elever och förskolebarn.

17. Utbildning om funktionshinder, punkt 18 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning om funktionshinder. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So706 yrkande 5.

Ställningstagande

Kunskap om funktionshinder bör ingå i utbildningar för bl.a. arkitekter, byggingenjörer och lärare. Det behövs också kontinuerlig fortbildning om unga och funktionshinder för personal inom skolområdet.

18. Utbildning om utsatta barn, punkt 19 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning om utsatta barn. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So695 yrkande 1.

Ställningstagande

Det råder ett underskott på barnkompetens hos många som arbetar med eller nära barn. Socialstyrelsen har i flera rapporter påtalat brister hos den kommunala socialtjänsten. Kommunerna måste därför ta ett långsiktigt ansvar för att utbilda sin personal.

19. Utbildning i arbetsmiljökunskap, punkt 20 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning i arbetsmiljökunskap. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:A368 yrkande 4.

Ställningstagande

Under de senaste årtiondena har inslaget av arbetsmiljökunskap i olika utbildningar försämrats. Ändå fastslår högskoleförordningen att bl.a. ingenjörsutbildningar skall innehålla kunskaper om arbetsmiljön. Det behövs därför en aktionsplan för att rusta upp arbetsmiljökunskapen i utbildningar till yrken med stor betydelse för arbetsmiljön.

20. Kunskapscentrum för mediepedagogik, punkt 21 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kunskapscentrum för mediepedagogik. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub357.

Ställningstagande

Regeringen bör uppdraga åt lämplig instans att utreda hur man kan inrätta ett kunskapscentrum för mediepedagogik. Utbildningen i mediepedagogik vid Dramatiska institutet (DI) har lagts ned under året och regeringen har ett ansvar för att se till att denna kompetens inte går förlorad.

21. Kårobligatoriet, punkt 23 (m, fp, kd, c, mp)

av Ulf Nilsson (fp), Sten Tolgfors (m), Margareta Pålsson (m), Peter Danielsson (m), Mikaela Valtersson (mp), Axel Darvik (fp), Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kårobligatoriet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ub290 yrkande 7, 2005/06:Ub302, 2005/06:Ub427 yrkande 3, 2005/06:Ub557 yrkande 18 och 2005/06:Ub592 yrkande 5 och avslår motionerna 2005/06:Ub215, 2005/06:Ub314 yrkande 1, 2005/06:Ub417 och 2005/06:Ub465.

Ställningstagande

Kårobligatoriet, som innebär att alla studenter tvångsansluts till en studentkår för att kunna få sina betyg, är principiellt felaktigt och bör därför i takt med att studenternas inflytande i övrigt ökar på sikt avskaffas. Även studenter bör själva få välja vilken förening de vill vara med i. För oss som tror på studenternas viktiga roll i utvecklandet av landets universitet och högskolor ter sig inte en verksamhet byggd på obligatorisk anslutning som en tilltalande lösning.

Det finns dock en rad frågor som behöver lösas på vägen mot obligatoriets avskaffande. Vi vill se en noggrann genomlysning av dessa. En nödvändig förutsättning för att driva kårer och nationer är att det finns en trygghet och oberoende finansiering. Detta för att den verksamhet som kårer och nationer bedriver i form av studiebevakning och social verksamhet inte skall raderas.

I augusti 2005 tillsatte regeringen en särskild utredare med uppgift att utreda hur kårobligatoriet ska kunna moderniseras, utan att undersöka om kårobligatoriet i sig ska avskaffas. Vi anser att regeringen i stället bör tillsätta en parlamentarisk utredning för att få en bredare förankring. Utredningen bör pröva hur studenternas inflytande skall kunna stärkas och om en reell föreningsfrihet kan genomföras.

22. Arbetet mot diskriminering, punkt 24 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om arbetet mot diskriminering. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub427 yrkande 4.

Ställningstagande

Alla studenter skall trivas i högskolan. Högskolemiljön skall vara öppen och välkomnande för alla som vill studera. Diskriminering på grund av kön eller etnicitet kan aldrig accepteras. Det krävs ett långsiktigt arbete för att motverka alla sådana tendenser.

23. Breddning av lagen om likabehandling av studenter, punkt 25 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om breddning av lagen om likabehandling av studenter i högskolan. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:L291 yrkande 19 och avslår motion 2005/06:L375 yrkande 28.

Ställningstagande

Lagen om likabehandling av studenter i högskolan syftar till att motverka diskriminering. Dock omfattar inte lagen studenter vid polis- och försvarshögskolorna. En översyn av lagen bör göras så att även dessa studenters rätt till likabehandling skyddas av lagstiftning.

24. Sanktionsmöjligheter i lagen om likabehandling av studenter, punkt 26 (kd, c)

av Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sanktionsmöjligheter i lagen om likabehandling av studenter i högskolan. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ub557 yrkande 19, 2005/06:Ub588 yrkande 9 och 2005/06:Ub592 yrkande 7.

Ställningstagande

Lagen om likabehandling av studenter i högskolan (2001:1286) saknar i dag tillräckligt stöd för sanktioner mot lärosäten som bryter mot lagen. Lagen måste därför ändras så att lämpliga sanktioner kan användas när detta är påkallat.

25. Studentkontrakt, punkt 27 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om studentkontrakt. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub427 yrkande 1 och avslår motion 2005/06:K320 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi menar att varje akademisk institution skall upprätta studentkontrakt som reglerar studenternas rättigheter och skyldigheter. Kontraktet skall innehålla principer för hur bl.a. rättning och betygssättning skall gå till. Studentkontrakten skall kunna variera till sitt innehåll mellan olika lärosäten. Detta gör att studenterna kan jämföra olika institutioner och högskolor innan de väljer var de vill studera. På detta sätt skapas konkurrens mellan olika utbildningsanordnare och kvaliteten kan gynnas.

26. Studentkontrakt, punkt 27 (mp)

av Mikaela Valtersson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om studentkontrakt. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K320 yrkande 4 och avslår motion 2005/06:Ub427 yrkande 1.

Ställningstagande

Universitet och högskolor skall kunna skriva s.k. studentkontrakt med sina studenter. Kontrakten kan innehålla utfästelser om bl.a. lärartäthet, undervisningstimmar, andelen disputerade lärare, principer för rättning och betygsättning. För att främja arbetet med studentkontrakt bör Högskoleverket ges i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med studentkontrakt på fem lärosäten.

27. Studentombudsmän, punkt 28 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om studentombudsmän. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub427 yrkande 2.

Ställningstagande

Vid varje universitet och högskola skall inrättas en eller flera tjänster som studentombudsman. Till ombudsmannen skall studenter kunna vända sig om de anser att de blivit felaktigt behandlade av högskolan eller institutionen i någon fråga som rör deras utbildning.

28. Studenters rättssäkerhet, punkt 29 (kd, c)

av Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om studenters rättssäkerhet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub592 yrkande 6.

Ställningstagande

Högskolor bedriver i flera avseenden myndighetsutövning i förhållande till studenterna. Regler som rör studieuppehåll, antagning och rätten att genomgå prov bör därför regleras i högskoleförordningen på ett tydligt sätt.

29. Funktionshinderades studiemöjligheter, punkt 30 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om funktionshinderades studiemöjligheter. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub427 yrkande 8.

Ställningstagande

Situationen för funktionshinderade studenter måste förbättras. Ytterligare insatser krävs för att öka tillgängligheten i högskolans byggnader. Vidare anser vi att rätten att ansöka om utbildningsstöd för personlig assistans bör utvidgas till att gälla även andra grupper än rörelsehinderade, däribland psykiskt funktionshinderade.

30. Studenthälsan, punkt 31 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Studenthälsan. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub588 yrkande 12 och avslår motion 2005/06:Ub382 yrkande 3.

Ställningstagande

Det är angeläget att kunna mäta behov och utnyttjande av Studenthälsan i ett längre perspektiv. Sådana mätningar kan blottlägga problem inom utbildningar och inom den studiesociala miljön. Därför behövs det nationella riktlinjer för hur Studenthälsan skall bedrivas.

31. Studenthälsan, punkt 31 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Studenthälsan. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub382 yrkande 3 och avslår motion 2005/06:Ub588 yrkande 12.

Ställningstagande

Högskolornas ansvar för studenternas hälsa uttrycks i högskoleförordningen. Ambitioner och tillgänglighet till Studenthälsan skiftar dock beroende på studieort då det saknas riktlinjer för vilken den lägsta godtagbara nivån är. Det behövs därför en utredning rörande förtydligade regler för Studenthälsan.

32. Mentorssystem för gymnasieelever, punkt 32 (kd)

av Torsten Lindström (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mentorssystem. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf389 yrkande 8.

Ställningstagande

Alltför få gymnasieelever med invandrarbakgrund fortsätter till högre studier. För att öka rekryteringen bör högskolorna införa ett mentorssystem där gymnasieelever lär känna andra invandrare som studerar eller har studerat vid högskolan. Detta system kan visa eleverna vilka möjligheter som erbjuds om man söker sig vidare i utbildningssystemet.

33. Studie- och yrkesvägledning, punkt 33 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om studie- och yrkesvägledning. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub278 yrkande 3 och avslår motion 2005/06:Ub282 yrkande 1.

Ställningstagande

I Högskoleverkets granskning av lärarutbildningen framkommer att studievägledningen inte fungerat tillfredställande. Detta gör det påkallat att undersöka hur denna vägledning fungerar inom andra utbildningar. Högskoleverket bör därför få i uppdrag att utvärdera studie- och yrkesvägledningen vid landets lärosäten samt lämna förslag till förbättringar.

34. Utbildning i Öresundsregionen, punkt 35 (m)

av Sten Tolgfors (m), Margareta Pålsson (m) och Peter Danielsson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning i Öresundsregionen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Sf279 yrkande 5 och avslår motion 2005/06:N474 yrkande 20.

Ställningstagande

Utförningen av utbildningssystemet måste uppmuntra till fri rörlighet i Öresundsregionen. I dag har arbetsgivare på båda sidor Öresund svårt att värdera det andra landets utbildningar. Tvånget på svenskt personnummer för danskar i Sverige och CPR-nummer för svenskar i Danmark bör slopas. Det behövs även insatser för att undanröja problem rörande visum och uppehållstillstånd för de utländska studenterna inom Öresundsuniversitetet.

35. Validering av utländsk utbildning, punkt 37 (m, fp, kd, c)

av Ulf Nilsson (fp), Sten Tolgfors (m), Margareta Pålsson (m), Peter Danielsson (m), Axel Darvik (fp), Torsten Lindström (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om validering. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Sf331 yrkande 7, 2005/06:Sf383 yrkande 25 och 2005/06:N438 yrkande 14 och avslår motionerna 2005/06:Sf336 yrkande 2, 2005/06:Ub278 yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:A258 yrkande 9.

Ställningstagande

Svårigheterna med att validera utbildning gör att det är alldeles för många invandrare som utför arbeten som de är överkvalificerade för. Arbetet med att värdera nyanlända invandrades utbildning måste därför forceras. Integrationsverkets undersökning visar att endast 25 % av de nyanlända flyktingarna har fått sin utbildning värderad och att ännu färre har fått sin

yrkeserfarenhet validerad efter två år i introduktion. Eftersom en betydande del av de utrikes födda med akademisk utbildning inte har ett arbete som motsvarar utbildningen måste valideringssystemen förbättras. Ett nytt, enklare och mer ändamålsenligt valideringssystem bör införas. I stället för jämförande pappersstudier vill vi införa tester på de faktiska kunskaper som personer besitter. Dessa tester skall genomföras på flertalet av landets lärosäten. Samma typ av validering skall även finnas för lägre utbildningsnivåer i syfte att underlätta inträde på arbetsmarknaden inom rätt yrke.

36. Validering av utländsk utbildning, punkt 37 (v)

av Britt-Marie Danestig (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om validering. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06: Ub278 yrkandena 1 och 2, bifaller delvis motion 2005/06:Sf336 yrkande 2 och avslår motionerna 2005/06:Sf331 yrkande 7, 2005/06:Sf383 yrkande 25, 2005/06:N438 yrkande 14 och 2005/06:A258 yrkande 9.

Ställningstagande

Det utlåtande som lämnas vid validering av utländsk högskoleutbildning måste förbättras. I de fall det finns behov av komplettering bör det ges tydlig information om vad exakt som behöver kompletteras samt hur och var detta kan göras. Vidare bör det tillsättas en utredning om en möjlig överflyttning av ansvaret för validering av utländsk högskoleutbildning från Högskoleverket till lärosätena. De senare har bäst kunskaper om olika utbildningsvägar och utbildningsalternativ. Ansvaret för validering inom olika utbildningsområden bör lämpligen delas upp mellan landets lärosäten.

37. Utbildning för invandrade akademiker, punkt 38 (fp)

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbildning för invandrade akademiker. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ub383 yrkande 10 och avslår motion 2005/06:N438 yrkande 15.

Ställningstagande

Integrationsverket har redovisat att det år 2003 fanns ca 30 000 akademiker från andra länder som var arbetslösa eller hade arbetsuppgifter som de var överkvalificerade för. Det behövs därför kurser som är speciellt inriktade mot olika kategorier av invandrarakademiker. Kurserna bör göras tillgängliga via Internet samt via kommunala lärcentrum, datortek och Nationellt centrum för flexibelt lärande. Högskolor, kommuner och andra behöver samarbeta för att genomföra denna breda satsning. Skolverket och Högskoleverket bör få i uppdrag att föreslå nödvändiga regeländringar och finansiering för att nämnda utbildningssatsning skall kunna genomföras.

Särskilda yttranden

1. Entreprenörkunskap inom designutbildningar, punkt 12 (m)

Sten Tolgfors (m), Margareta Pålsson (m) och Peter Danielsson (m) anför:

Möjligheterna till fast anställning för nyexaminerade studenter från landets designutbildningar är begränsade. Många måste därför starta egna företag för att kunna försörja sig. Trots detta innehåller inte utbildningen någon undervisning i företagsekonomi eller i entreprenörskap. Vi menar därför att sådana kurser bör införas designutbildningarna.

2. Utbildning för dramapedagoger, punkt 13 (v)

Britt-Marie Danestig (v) anför:

Under 1990-talet har folkhögskolornas ekonomi försämrats och omprioriteringar har gjort att dramapedagogutbildningar har lagts ner. Tills vidare har utbildningen vid Västerbergs folkhögskola räddats, men antalet studieplatser är långt ifrån tillräckligt. Staten måste därför ta sitt ansvar för utbildningen av dramapedagoger och inte låta det vara upp till en enskild folkhögskola om utbildningen skall finnas kvar i landet eller inte. Regeringen bör lägga fram förslag på hur dramapedagogutbildningens status kan höjas samt klargöra statens ansvar.

3. Breddning av lagen om likabehandling av studenter, punkt 25 (v)

Britt-Marie Danestig (v) anför:

Lagen om likabehandling av studenter i högskolan har till ändamål att främja lika rättigheter för studenter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnicitet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder. Diskriminering på grund av könsidentitet omfattas dock inte av lagen och bör därför breddas.

4. Utbildning i Öresundsregionen, punkt 35 (m, fp)

Ulf Nilsson (fp), Margareta Pålsson (m) och Peter Danielsson (m) anför:

Vi – Peter Danielsson, Margareta Pålsson och Ulf Nilsson – menar att staten har ansvar för att underlätta för studenter att studera på båda sidor av Öresund. Hindrande regler för poängberäkning och värdering av examina och kurser måste undanröjas. Målet måste vara att det inte skall vara svårare att under studietiden växla mellan ett danskt och ett svenskt universitet än det är att växla mellan olika universitet inom respektive land.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motion väckt med anledning av skr. 2004/05:166

2004/05:So40 av *Chartrine Pålsson m.fl. (kd, m, fp, c)*:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbildning i palliativ vård på alla grundutbildningar.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K320 av *Mikaela Valtersson m.fl. (mp)*:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen ger Högskoleverket i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med studentkontrakt på fem universitet eller högskolor.

2005/06:Ju384 av *Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -)*:

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en reformerad juristutbildning.

2005/06:Ju422 av *Peter Eriksson m.fl. (mp, -)*:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att juristutbildningen bör genomsyras av kunskap om genus, makt och våld i nära relationer.

2005/06:L291 av *Lars Leijonborg m.fl. (fp)*:

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om högskoleutbildningen för vissa yrken.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en breddning av lagen om likabehandling av studenter i högskolan.

2005/06:L341 av *Kenneth Johansson m.fl. (c)*:

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Högskoleverket bör undersöka för vilka yrken det kan vara befogat att säkerställa att kunskaper om HBT-frågor och bemötandefrågor förmedlas och på vilket vis detta bör ske.

2005/06:L342 av Peter Eriksson m.fl. (mp, -):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om HBT-kompetens i berörda högskoleutbildningar.

2005/06:L375 av Lars Ohly m.fl. (v):

28. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om att lagen (2001:1268) om likabehandling av studenter i högskolan även skall omfatta diskriminering på grund av könsidentitet.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen vidtar åtgärder för att ta fram förslag till nödvändiga ändringar i högskoleförordningens examensordningar i syfte att integrera HBT-frågor.

2005/06:U293 av Alice Åström m.fl. (v, c, fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det vore i linje med god svensk tradition när det gäller kampen för folkrätt och mänskliga rättigheter att låta västsa-harier studera vid svenska skolor och universitet.

2005/06:Sf233 av Ewa Thalén Finné och Magdalena Andersson (båda m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbildning i entreprenörskap och eget företagande på universitet och högskolor.

2005/06:Sf279 av Tobias Billström m.fl. (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hinder för fri rörlighet för arbetskraften i Öresundsregionen på grund av nuvarande utformning av utbildningssystemet.

2005/06:Sf280 av Kalle Larsson m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändringar i högskoleförordningens examensordningar.

2005/06:Sf331 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att arbetet med att värdera nyanlända invandrares utbildning måste forceras, i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Sf336 av Lars Ohly m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att asylsökandes betyg skall ekvivaleras och nödvändig kompletterande utbildning eller yrkesrelaterad praktik ges utan dröjsmål för att möjliggöra för arbete.

2005/06:Sf383 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett nytt valideringssystem både för utländska examina och för de faktiska kunskaper en person besitter.

2005/06:Sf384 av Bo Könberg m.fl. (fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om obligatorisk utbildning i försäkringsmedicin för läkarna.

2005/06:Sf387 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att verka för att utbildning i försäkringsmedicin ges en starkare ställning i läkarutbildningen.

2005/06:Sf389 av Sven Brus m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett mentorssystem.

2005/06:So350 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad kompetens för tandhygienister.

2005/06:So431 av Erik Ullenhag m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om genusperspektiv i vårdutbildningarna.

2005/06:So469 av Erik Ullenhag m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om socionomutbildningen.

2005/06:So557 av Annelie Enochson (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att grundutbildningen för alla yrkesgrupper med anmälningsskyldighet, vid misstanke om sexuella övergrepp, skall inbegripa utbildningsmoment om upptäckt och anmälan av sexuella övergrepp samt om det utsatta barnets behov av stöd.

2005/06:So646 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m):

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behov av förbättrad utbildning.

2005/06:So695 av Ulrik Lindgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kompetensutveckling för personal som arbetar nära barn i skola och barnomsorg.

2005/06:So701 av Carina Ohlsson m.fl. (s):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att genusvetenskap och kunskap om mäns våld mot kvinnor ingår i utbildningen för relevanta yrkesgrupper.

2005/06:So702 av Maud Olofsson m.fl. (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om stärkande av det hälsofrämjande inslaget i vårdutbildningarna.

2005/06:So706 av Chatrine Pålsson m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kunskap om funktionshinder skall ingå i vissa utbildningar.

2005/06:So707 av Chatrine Pålsson m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att grundutbildningarna för vårddyrken obligatoriskt bör behandla osynliga handikapp.

2005/06:So709 av Ulrik Lindgren m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förstärka utbildningen i hälsoinformation i läkar- och sjuksköterskeutbildningarna.

2005/06:Kr233 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om entreprenörskap inom kultursektorn.

2005/06:Kr252 av Kent Olsson m.fl. (m):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett basår för all konstnärlig utbildning.

2005/06:Kr334 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det behövs ett tydligt fokus på entreprenörskap och företagande i designutbildningar.

2005/06:Kr380 av Peter Pedersen m.fl. (v):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i samverkan med berörda parter ta fram åtgärder som ökar möjligheten att kombinera idrottsutövande och studier.

2005/06:Kr410 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd, m, fp, c):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dans- och sångutbildningen.

2005/06:Kr415 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kultur och hälsa skall finnas med i vårdutbildningarna.

2005/06:Kr417 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning som ser över efterfrågan av och utbildningssituationen för dramapedagoger.

2005/06:Ub214 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att försäkringsmedicin ingår i läkarutbildningen.

2005/06:Ub215 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa kårobligatoriet vid de svenska högskolorna och universiteten.

2005/06:Ub220 av Eva Flyborg och Helena Bargholtz (båda fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att läkarutbildningen och alla vårdutbildningar åläggs att ha ett könsperspektiv i undervisningen.

2005/06:Ub222 av Rigmor Stenmark och Agne Hansson (båda c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbildning i jämställdhet i grundutbildningen för all vårdpersonal.

2005/06:Ub263 av Marie Engström (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om medicinsk fotvård.

2005/06:Ub269 av Carina Hägg och Birgitta Ahlqvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om högskoleutbildning av tandsköterskor.

2005/06:Ub278 av Britt-Marie Danestig m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utökad information vid validering av utländsk högskoleutbildning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda en överflyttning av ansvaret för validering av utländsk högskoleutbildning från Högskoleverket till lärosätena.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Högskoleverket i uppdrag att granska studie- och yrkesvägledningen vid universitet och högskolor.

2005/06:Ub282 av Rigmor Stenmark och Jörgen Johansson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att arbetsinriktad information skall ges vid inträde till högre studier.

2005/06:Ub290 av Sten Tolgfors m.fl. (m):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kårobligatoriet.

2005/06:Ub302 av Mikaela Valtersson och Åsa Domeij (båda mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en utredning angående ett avskaffande av kårobligatoriet.

2005/06:Ub313 av Heli Berg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheterna till stöd för högre utbildning på minoritetsspråk.

2005/06:Ub314 av Helena Bargholtz (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett avskaffande av kårobligatoriet, som prövas genom försök vid Högskolan på Gotland.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fler internationella studenter på Gotland.

2005/06:Ub357 av Rossana Dinamarca m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att regeringen bör uppdra åt Dramatiska institutet eller annan lämplig instans att utreda hur man kan inrätta ett kunskapscentrum för mediepedagogik i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Ub374 av Gudrun Schyman (-):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att läkar-, sjuksköterske- och andra vårdpersonalutbildningar skall ha obligatoriskt genusperspektiv.

2005/06:Ub377 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sex- och samlevnadsundervisning i socionomutbildningen.

2005/06:Ub379 av Marie Wahlgren m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbildning inom smärta.

2005/06:Ub382 av Britt-Marie Danestig m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning av förtydligade regler för studenthälsan.

2005/06:Ub383 av Ulf Nilsson m.fl. (fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att utveckla särskilt anpassade kurser för invandrarakademiker.

2005/06:Ub390 av Hillevi Larsson (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att genusperspektiv bör föras in i läkarutbildningen för att komma till rätta med läkarkårens bristande kunskap om kvinnors sjukdomar.

2005/06:Ub395 av Birgitta Carlsson och Anders Larsson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ämnet produktionsteknik skall ingå som obligatoriskt ämne i alla tekniska utbildningar.

2005/06:Ub417 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa kårobligatoriet vid de svenska högskolorna och universiteten.

2005/06:Ub426 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att dramapedagoger bör utbildas på högskolorna.

2005/06:Ub427 av Ulf Nilsson m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att varje akademisk institution skall upprätta ett studentkontrakt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att varje universitet och högskola skall tillsätta en eller flera studentombudsmän.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa kårobligatoriet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett långsiktigt och målmedvetet arbete att motverka diskriminering.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra möjligheten för funktionshindrade att delta i högskolestudier.

2005/06:Ub434 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av kompetensutveckling för yrkesverksamma inom scenkonst och film.

2005/06:Ub437 av Inger Jarl Beck m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att högskoleutbildningen inom hotell- och restaurangområdet bör förändras så att den möter de krav som ställs i branschen i dag.

2005/06:Ub465 av Christer Nylander (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en parlamentarisk utredning som dels utreder förbättring och modernisering av nuvarande system i enlighet med det uppdrag regeringen tilldelat särskilda utredare (dir. 2005:36), dels utreder hur en avveckling av kårobligatoriet kan ske med bibehållen stark studentkårs- och nationsverksamhet.

2005/06:Ub517 av Tasso Stafilidis (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statens ansvar att tillhandahålla dramapedagogutbildning.

2005/06:Ub530 av Göte Wahlström m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbildning inom företagshälsovården.

2005/06:Ub537 av Carina Ohlsson och Elisebeht Markström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att komplettera examensordningen i de yrkesexamina som kvinnofridsbeslutet omfattade och att listan också kompletteras i enlighet med Högskoleverkets förslag i nämnda utvärdering.

2005/06:Ub557 av Torsten Lindström m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ökad individualisering i högskolan.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillsätta en parlamentarisk utredning kring studentinflytande och kårobligatorium.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om likabehandling av studenter.

2005/06:Ub568 av Eva Arvidsson och Berndt Ekholm (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om arkitektutbildningen.

2005/06:Ub572 av Veronica Palm m.fl. (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ändring i högskoleförordningen för utbildningar med examina.

2005/06:Ub573 av Gustav Fridolin m.fl. (mp, m, fp, kd, v, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra sex- och samlevnadsundervisningen obligatorisk i socio-
nomutbildningen.

2005/06:Ub580 av Jörgen Johansson och Birgitta Sellén (båda c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten att tillgodoräkna sig kunskaper från gymnasieskolans omvårdnadsutbildning vid vidareutbildning till sjuksköterska.

2005/06:Ub588 av Torsten Lindström m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa bättre sanktionsmöjligheter i lagen om likabehandling av studenter i högskolan.

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lärosätena bör utbilda faddrar och förebygga alkoholmissbruk.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av tydliga nationella riktlinjer för Studenthälsan.

2005/06:Ub592 av Håkan Larsson m.fl. (c):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ett avskaffande av kårobligatoriet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ett förtydligande av högskoleförordningen för att säkra studenternas rättssäkerhet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att likabehandlingslagen måste åtföljas av sanktionsmöjligheter.

2005/06:T536 av Kerstin Engle (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att överväga möjligheten att trafikskollärarytbildningen blir en högskoleutbildning.

2005/06:N438 av Mats Odell m.fl. (kd):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att kunna validera utländska utbildningar.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om specialdesignad kompletteringsutbildning för invandrare med utländsk examen.

2005/06:N474 av Lars Lindblad m.fl. (m, fp, kd, c):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att underlätta för studenter att studera på båda sidor av sundet.

2005/06:A258 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en nationell valideringsfunktion för utländska utbildningar.

2005/06:A368 av Anders Wiklund m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om arbetsmiljökunskap i högskoleutbildningar.

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om förändringar i högskoleförordningens examensord-
ningar.